

6.6 Concentraties

Met de concentratie van een oplossing geeft men aan de hoeveelheid opgeloste stof per bepaalde hoeveelheid oplossing.

Er zijn een aantal mogelijkheden om de concentratie op te geven:

- **molaire** concentratie (ook wel molariteit)
Het aantal mol opgeloste stof per liter oplossing [mol/l].
[HCl] = 0,1 betekent 0,1 mol HCl per liter.
- **massa** concentratie:
Het aantal gram opgeloste stof per liter oplossing [g/l].
(NaOH) = 2 g/l betekent: Eén liter oplossing bevat 2 g NaOH.
- **massa** percentage:
Het aantal gram opgeloste stof per 100 gram oplossing
(= opgeloste stof + oplosmiddel) %(m/m).
25 %(m/m) KOH betekent 25 gram KOH per 100 gram oplossing.
- **ppm** (part per million):
Voor zeer lage concentraties; geldt voor % m/m of % v/v.
1 ppm = 10^{-4} % m/m of % v/v.

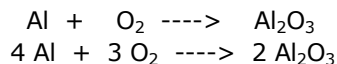
6.7 Standaardprocedure chemische berekeningen

De te volgen procedure zal uitgelegd worden aan de hand van een tweetal voorbeelden.

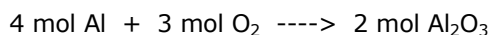
Voorbeeld 1:

Hoeveel gram aluminiumoxide ontstaat bij de verbranding van 3,375 gram aluminium? (Verbranding is een reactie met zuurstof)

Regel 1: Stel de juiste reactievergelijking op.
(Zie regels voor het opstellen van reactievergelijkingen.)
De reagerende stoffen zijn aluminium en zuurstof, het reactieproduct is aluminiumoxide.

Regel 2: Ga over naar mol.

Regel 3: Bekijk alleen gegeven en gevraagde.
Uit de reactievergelijking (in mol) lezen we af:

Regel 4: Herleid gegeven naar 1 mol

D.w.z. deel alles door 4.

1 mol Al geeft $1/2$ mol Al_2O_3

Regel 5: Druk de gegeven hoeveelheid uit in mol en bepaal het overeenkomstige aantal mol van het gevraagde.

D.w.z. bereken hoeveel mol Al gelijk is aan 3,375 gram Al en hoeveel mol Al_2O_3 dit is. (Maak gebruik van de molecuulmassa's.)

$3,375 \text{ gram Al} = 3,375/27 \text{ mol Al}$

$3,375/27 \text{ mol Al}$ geeft $(3,375/27) \cdot (1/2) \text{ mol Al}_2\text{O}_3$

Regel 6: Bereken het gevraagde in de gewenste eenheid.

Bereken de hoeveelheid Al_2O_3 , uitgedrukt in gram, door het aantal mol te vermenigvuldigen met de molecuulmassa.

$(3,375/27) \cdot (1/2) \text{ mol Al}_2\text{O}_3 = (3,375/27) \cdot (1/2) \cdot (2 \cdot 27 + 3 \cdot 16)$
gram Al_2O_3

CONCLUSIE:

Bij de verbranding van 3,375 gram Al ontstaat dus 6,375 gram Al_2O_3 .

Voorbeeld 2:

Hoeveel liter zuurstof (273 K, 0,1013 MPa) ontstaat bij de ontleding van 100 gram kaliumchloraat in kaliumchloride en zuurstof?

Regel 1: $2 \text{ KClO}_3 \rightarrow 2 \text{ KCl} + 3 \text{ O}_2$

Regel 2: $2 \text{ mol KClO}_3 \rightarrow 2 \text{ mol KCl} + 3 \text{ mol O}_2$

Regel 3: 2 mol KClO_3 levert 3 mol O_2

Regel 4: 1 mol KClO_3 levert $3/2$ mol O_2

Regel 5:

$100 \text{ gram KClO}_3 = 100 / (1 \cdot 39 + 1 \cdot 35,5 + 3 \cdot 16) \text{ mol KClO}_3$
levert $\{100 / (1 \cdot 39 + 1 \cdot 35,5 + 3 \cdot 16)\} \cdot (3/2) \text{ mol O}_2$

Regel 6: $[1 \text{ mol gas (273 K, 0,1013 MPa)} = 22,4 \text{ liter.}$

Dit geldt dus ook voor 1 mol O_2].

$(100/122,5) \cdot (3/2) \cdot 22,4 \text{ liter O}_2$

Conclusie:

Uit 100 gram KClO_3 wordt dus gevormd 27,43 liter O_2 (273 K, 0,1013 MPa).